

**А.К. ҚҰСАЙЫНОВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ
ГУМАНИТАРЛЫҚ ИНСТИТУТЫ**

Бекітемін»

А.К. Құсайынов атындағы Еуразия
гуманитарлық институтының
ректоры Н.Нығыманова

27 қаңтар 2025 жыл

**А.Қ. Құсайынов атындағы Еуразия гуманитарлық институтында
дуальды оқытуды ұйымдастыру туралы**

АСТАНА, 2025

1. Жалпы ережелер

1.1 Осы Ереже «А.Қ. Құсайынов атындағы Еуразия гуманитарлық институтында» «Дуальды оқытуды ұйымдастыру туралы» (бұдан әрі – «Ереже») дуальды оқыту элементтерімен «А.Қ. Құсайынов атындағы Еуразия гуманитарлық институты» ЖОО-да білім беру үдерісін ұйымдастырудың мақсаттарын, міндеттерін, мазмұнын, шарттары мен тәртібін айқындайды.

1.2 Дуальды оқыту жүйесі - бұл оқытудың теориялық бөлігі білім беру ұйымы негізінде, ал практикалық бөлігі өндірісте өтетін оқыту түрі. Осыған сәйкес институтта дуальды оқыту элементтерін енгізу кәсіпорынның (ұйымның) және Институттың жауапкершілігі тең болған кезде жұмыс орындарын ұсына отырып, ЖОО-да оқытуды кәсіпорында (ұйымда) өндірістік оқытудың міндетті кезеңдерімен ұштастыра отырып, кадрлар даярлау нысанын іске асыруға бағытталған.

1.3 Дуальды оқыту элементтерін енгізу кадрларды даярлау деңгейін экономика салалары мен жұмыс берушілердің қажеттіліктеріне жақындатуды, оқытудың өндіріспен байланысын нығайтуды, түлектерді табысты жұмысқа орналастыруды қамтамасыз етуге арналған.

1.4 Дуальды оқыту элементтерін енгізу дуальды оқыту туралы шартқа сәйкес жүзеге асырылады.

1.5 Дуальды оқыту туралы шарт негізінде ұйым өндірістік оқыту мен кәсіптік практикаға басшылықты жүзеге асыру үшін білім алушыға тәлімгерді бекітеді.

1.6 Дуальды оқыту жүйесінің элементтерін енгізетін ЖЖОКБҰ кадрларды даярлау бейініне сәйкес келетін ұйым базасында теориялық оқытуды өндірістік оқытумен ұштастыру негізінде білім беру қызметін жоспарлауды және ұйымдастыруды жүзеге асырады.

1.7 Кәсіптік практикадан және өндірістік оқытудан өту кезеңінде білім алушыға Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің талаптарына сәйкес кәсіпорынның еңбек тәртібі қағидалары қолданылады.

1.8 Дуалды оқыту элементтерін енгізу бойынша институт кафедраларының қызметін үйлестіруді Мансап, практика және жұмысқа орналастыру орталығы жүзеге асырады.

2. Нормативтік сілтемелер

Осы Ережені әзірлеу кезінде келесі нормативтік құжаттар:

1. «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007.07.27 №319-III Заңы (өзгерістермен және толықтырулармен).
2. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 23 қарашадағы № 414-V ҚРЗ Еңбек кодексі (редакцияда 2025.01.01 жылғы жағдай бойынша).
3. Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік

қағидалары (ҚР БҒМ 2018 жылғы 30 қазандағы №595 Бұйрығы) (өзгерістермен және толықтырулармен).

4. Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы № 595 бұйрығымен бекітілген тиісті үлгідегі және түрдегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары (редакцияда 2021.12.29 № 614).
5. ҚР ҰҚМ 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығымен бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты (2025 жылғы 4 наурыздағы өзгерістер мен толықтыруларды қоса алғанда).
6. Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында дуальды оқытуды ұйымдастыру қағидалары (ҚР ҰҚМ 2023.07.27 №361 Бұйрығы).
7. ҚР БҒМ 2011 жылғы 20 сәуірдегі № 152 бұйрығымен бекітілген кредиттік оқыту технологиясы бойынша оқу үдерісін ұйымдастыру қағидалары (редакцияда 2021.05.06 № 207 жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен).
8. ҚР ҰҚМ 2023 жылғы 27 наурыздағы № 125 бұйрығымен бекітілген «Педагогикалық ғылымдар» білім беру саласының білім алушылары үшін педагогикалық практиканы ұйымдастыру және өткізу бойынша әдістемелік ұсынымдар.
9. ҚР БҒМ ЕҚЫҰ 2019 жылғы 29 қазандағы № 14-4/1610-1 хатымен жолданған білім беру ұйымдарында кәсіптік практиканы ұйымдастыру және өткізу бойынша әдістемелік ұсынымдар пайдаланылды.

3. Мақсаты мен міндеттері

Мақсаты – серіктес ұйымдардың базасында ұйымдастырылатын мақсатты кәсіптік қызметпен институтта жүзеге асырылатын теориялық оқытуды интеграциялау есебінен білім алушыларды даярлаудың тиімділігін арттыру.

Тапсырмалар:

1. Студенттердің теориялық білімдерін кәсіби ортада практикалық қолдану үшін жағдай жасау.
2. Еңбек нарығының өзекті сұраныстарын ескере отырып, білім алушылардың кәсіби даярлығының сапасын арттыру.
3. Білім алушыларды тәжірибеге бағдарланған тапсырмаларды орындауға тарту.
4. Практиканы ұйымдастыруға қатысатын ұйымдармен, мекемелермен және кәсіпорындармен әріптестік қатынастарды дамыту және институттандыру.
5. Серіктес ұйымдар өкілдерінің кәсіби дайындық процесіне қатысуы: тәлімгерлік, кеңес беру, нәтижелерді бағалауға қатысу.

6. Білім алушылардың кәсіби өзін-өзі анықтауға деген ынтасын арттыру, жауапкершілікті, коммуникативтік және ұйымдастырушылық дағдыларды дамыту.

7. Қалыптасқан практикалық тәжірибе негізінде түлектерді кейіннен жұмысқа орналастыруға жәрдемдесу.

4. Дуальды оқыту жүйесінің элементтерін қолдана отырып оқу үдерісін ұйымдастыру

4.1 Дуальды оқыту жүйесінің элементтері студенттерді даярлау бейініне сәйкес келетін ұйымдар базасында кәсіптік практиканың барлық түрлерінен өту арқылы іске асырылады.

4.2 Дуальды оқыту элементтері бар оқу үдерісін ұйымдастыру келесі құжаттармен:

- Дуальды оқытуды ұйымдастыру туралы ережемен;
- Практиканың жұмыс бағдарламалары, оқу жоспарлары, академиялық күнтізбемен;
- Институт пен серіктес ұйымдар арасындағы дуальды оқыту туралы шарттармен;
- «Педагогикалық ғылымдар» бағыты үшін – барлық деңгейдегі білім беру органдарымен және мекемелерімен (мектепке дейінгі, бастауыш, орта, техникалық және кәсіптік білім беру) арнайы шарттармен;
- Студенттерді практикаға жіберу туралы бұйрықтармен;
- Институтта жұмыс істейтін кәсіби тәжірибелерді ұйымдастыру мен өткізудің ішкі ережелеріне сәйкес реттеледі.

4.3 Білім беру үдерісі теориялық және практикалық оқытудың үйлесіміне негізделген. Жеке пәндер мен тақырыптар студенттердің өндірістік, басқарушылық, шығармашылық, психологиялық-педагогикалық және басқа да бейіндік процестерге қатысуы арқылы кәсіби орта жағдайында игерілуі мүмкін.

4.4 Дуальды оқыту элементтері енгізіледі, бұл:

- практикадан өту формалары мен мерзімдеріндегі вариативтілікті;
- күнтізбелік жоспарлаудағы икемділікті;
- серіктес ұйымдармен өзара әрекеттесу арқылы кәсіби ортамен тығыз интеграцияны қамтамасыз етеді.

4.5 Дуальды оқыту элементтеріне мыналар:

- бейінді ұйымдар базасында өндірістік практикадан өту;
- кәсіпорындардан тәлімгерлерді тағайындау;
- ұйым өкілдерінің практика нәтижелерін бағалауға және қорытынды аттестаттауға қатысуы;
- серіктес ұйымдарда оқытушылардың тағылымдамаларын өткізу;

- жұмыс берушілердің шеберлік сыныптары, дәрістері мен семинарлары;
- өндірістік экскурсиялар және көшпелі сабақтар (аудиториядан тыс жұмыстың бөлігі ретінде);
- серіктестердің тәжірибеге бағытталған жағдайлары – қосымша тапсырмалар түрінде;
- студенттердің сабақтан тыс уақытта қысқа мерзімді жобалар мен тағылымдамаларға қатысуы;
- жұмыс берушілерден кері байланыс (сауалнамалар, сұхбаттар) - дайындық деңгейін бақылау үшін;
- ұйымдармен онлайн өзара әрекеттесу (вебинарлар, виртуалды экскурсиялар, іскерлік ойындар);
- студенттердің өзіндік жұмысы аясында серіктестермен бірлескен шағын жобалар жатады.

4.6 Дуальды оқыту элементтерін іске асыру үшін:

- студентке кәсіби сүйемелдеуді және практикалық қызметті бағалауды жүзеге асыратын ұйымның тәлімгері бекітіледі;
- кафедрадан оқытушы — әдістемелік қолдауды қамтамасыз ететін практика немесе пән жетекшісі тағайындалады;
- студент дуальды оқыту күнделігін жүргізеді және аяқталғаннан кейін тәлімгер мен оқытушы бағалайтын есеп береді;
- қорытынды бағалау академиялық білім мен тәжірибеге бағытталған іс-әрекеттің нәтижелерін қамтиды.

4.7 Институттың мансап, практика және жұмысқа орналастыру орталығы дуалды компонентті жалпы сүйемелдеуді жүзеге асырады:

- дуальды оқытуға қатысатын ұйымдардың есебін жүргізеді;
- шарттар жасасуды және студенттерді бөлуді үйлестіреді;
- тәжірибеден өту сапасын бақылауды және есептілікті жинауды жүзеге асырады;

4.8 Практика кезеңінде студент қабылдаушы ұйымның ішкі тәртібіне бағынады, Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес еңбекті қорғау және кәсіби этика нормаларын сақтайды.

5. Процеске қатысушылар

Институт (әкімшілік, кафедралар, оқытушылар);

- Білім беру бағдарламаларының білім алушылары;
- Серіктес ұйымдар (кәсіпорындар, мекемелер, мектептер);
- Серіктес ұйымдардың тәлімгерлері.

6. Дуальды оқыту элементтерін іске асыру тәртібі

6.1 Дуальды оқыту элементтерін іске асыру институт пен серіктес ұйымдар арасындағы ынтымақтастық туралы шарттар негізінде, сондай-ақ бекітілген білім беру бағдарламалары мен практика жоспарлары негізінде жүзеге асырылады.

6.2 Дуальды оқыту элементтерін іске асыру нысандары мыналарды:

- дайындық бейініне сәйкес келетін ұйымдар базасында кәсіптік практикадан өту;
- студенттердің өзіндік немесе аудиториядан тыс жұмыс шеңберінде өндірістік, зерттеу және жобалау тапсырмаларына қатысуы;
- тікелей серіктес ұйымның базасында сабақтар мен пәндердің тақырыптық блоктарын өткізу;
- бейінді ұйымдарда оқытушылардың тағылымдамаларын ұйымдастыруды қамтуы мүмкін.

6.3 Ұйымдарда көшпелі оқу сабақтарын өткізу мынадай тәртіппен жүзеге асырылады:

- пәнді жүргізетін оқытушы белгілі бір ұйымның базасында сабақ өткізудің орындылығын негіздей отырып, деканның атына баянат береді;
- деканның оң шешімі болған жағдайда сабақ келісілген мерзімде өткізіледі;
- студенттердің қатысуын оқытушы сабаққа қатысуды есепке алу журналына тіркейді;
- өткізілген сабақ туралы ақпарат институттың ресми сайтында, әлеуметтік желілерде (Instagram және т.б.) практикаға бағдарланған қызметті жария түрде жариялау үшін орналастырылуы мүмкін.

6.4 Дуальды оқыту шеңберінде іске асырылатын барлық іс-шаралар құжатталады және есептілікпен: кестелермен, есептермен, тәлімгерлердің пікірлерімен, фото-және бейнематериалдармен сүйемелденеді.

6.5 Дуалды компонент шеңберінде іс-шараларды ұйымдастыруға және сүйемелдеуге жауапты болады:

- бітіруші кафедра (оқу-әдістемелік және ұйымдастырушылық қамтамасыз ету);
- Мансап, тәжірибе және жұмыспен қамту орталығы (үйлестіру, бақылау, есеп беру);
- серіктес ұйымдар (оқыту үшін жағдай жасау және тәлімгерлік).

7. Бағалау және бақылау:

7.1 Дуальды оқыту элементтерінің іске асырылуын бақылау білім беру процесінің сапасын қамтамасыз ету, шарттық міндеттемелерді уақтылы

орындау және академиялық стандарттарды сақтау мақсатында жүзеге асырылады.

7.2 Дуалды компоненттің тиімділігін бағалау мыналарды қамтиды:

- студенттердің есептілігін талдау (күнделіктер, шолулар, тәжірибе туралы қорытынды есептер);
- серіктес ұйымдардың тәлімгерлерін сараптамалық бағалау;
- практикадан өту қорытындысы бойынша студенттер мен оқытушыларға сауалнама жүргізу;
- практика жүргізу шарттарының белгіленген талаптарға сәйкестігін мониторингтеу;
- жарияланымдар мен ақпараттық сүйемелдеуді талдау (сайттағы жаңалықтар, әлеуметтік желілер және т. б.);
- жұмыс берушілердің аралық және қорытынды аттестаттауға қатысу нәтижелері.

7.3 Үйлестіруші және аналитикалық функцияны Мансап, тәжірибе және жұмыспен қамту орталығы орындайды:

- дуалды оқытуды іске асыру бойынша жыл сайынғы есепті қалыптастырады;
- ұйымдастырушылық және оқу-әдістемелік шешімдерді түзету бойынша ұсыныстар енгізеді;
- серіктес ұйымдармен және кафедралармен кері байланысты қамтамасыз етеді.

7.4 Ағымдағы бақылауға жауаптылар:

- студенттерді даярлау сапасы және тәлімгерлермен өзара іс-қимыл бөлігінде кафедра меңгерушілері;
- әдістемелік және ұйымдастырушылық сүйемелдеу бөлігінде оқытушылар мен практика жетекшілері;
- стратегиялық мониторинг және басқару шешімдерін қабылдау бөлігінде академиялық мәселелер және стратегиялық даму жөніндегі проректор.

8. Қорытынды ережелер

8.1. Осы Ереже институт ректорының бұйрығымен бекітілген сәттен бастап күшіне енеді және өзгерістер енгізілгенге немесе күші жойылғанға дейін қолданылады.

8.2. Ереженің орындалуын бақылау академиялық мәселелер және стратегиялық даму жөніндегі проректорға және кафедра меңгерушілеріне жүктеледі.